

א' אדר ב' ה'תשע"ו 11.3.16

מגזין מס' 371

שבת פרשת פקודי

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

החייב כספך

השילוב ההכרחי – ידע, חיות ומעשה בפועל

לימוד הנגלה ('גופי-תורה' - פשט התורה, והלכותיה), לימוד החסידות ('נשמת-התורה' - פנימיותה, סודותיה ורזיה) ועבודה בפועל, כולם כאחד מוכרחים המה. ולא זו בלבד דאינו שייך לומר שהאחד ידחה או יודחה מפני חברו, אלא אדרבה הם מסייעים זה לזה. והראיה לזה:

א. וכמאמר "ולא עם הארץ חסיד" - שצריך להיות לימוד הנגלה (שהרי לא ניתן לשרת את הרצון העליון ללא לימוד וידיעת פרטי רצונו וחכמתו יתברך שבתורה ובמצוות). ב. "איזהו חסיד המתחסד עם קונו" - שצריך להיות לימוד החסידות (שמכניס חיות בעסק התורה. שפנימיותה ועצמותה של תורת חיים מגלה ומקשרת פנימיות ועצמות האדם הלומד עם פנימיות ועצמות הבורא יתברך), ג. והרי תכלית הלימוד הלא הוא העבודה בפועל.

(מעובד על פי ה'יום-יום' ה' אדר ב')

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע אחד בלבד מידי יום חמישי בשעה 21:15 בדיוק! במושב חמד שבמרכז הארץ, על הכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה. השיעור גם משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:30, תפילת ערבית בשעה 21:00) במושב חמד, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144.

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

פורים – שמחה עם תוכן

"עשו שונא ליעקב"

המימשל של אחשוורוש העניק ליהודים את כל זכויות האזרח. המגילה נפתחת בתיאור המשתה שערך מלך פרס לציון שנות שנות שלטונו. היהודים הוזמנו לנשף כמו בני דתות אחרות, והשתתפו באירועים כשוויים בין שווים. מרדכי, המנהיג היהודי הבולט, היה שר חשוב בממלכה. אפילו המלכה, אסתר, היתה יהודיה.

אבל המעמד הרם של היהודים לא מנע מהמן לשכנע את המלך שכדאי להיפטר מהם. בן לילה נהפכה הקערה על פיה והוכרז על גזירת ההשמדה הנוראה ביותר בדברי ימי העם היהודי.

הלך ברור: האנטישמיות אינה נובעת מ'בדלנות' ומאורחות החיים השונים של היהודים. יש לה סיבות אחרות, עמוקות יותר. אימוץ הנורמה של "ככל הגויים בית ישראל" לא תביא להיעלמות האנטישמיות. אולי להפך.

שורש הבעיה

כשהחליט המן על גזירת ההשמדה, פעלו היהודים בדרך משונה מעט. מרדכי, שר חשוב, המודע לנבכי הפוליטיקה המלכותית, לא פנה ישירות לחצר המלכות. תחת זאת יצא לחוצות בלבוש שק ואפר, וזעק "זעקה גדולה ומרה". מרדכי אסף רבבות ילדי ישראל ולימדם תורה. הוא הכריז על צום של שלושה ימים, כביטוי לחזרה בתשובה ובקשת רחמים מבורא העולם. רק אחר כך התפנה לעשייה דיפלומטית ושיגר את אסתר אל אחשוורוש.

למרדכי היה ברור שמדובר בניסיון שבו העמיד הקב"ה את עם ישראל. הוא היה מודע לכך ששיויון הזכויות והמעמד הרם, גרמו ליהודים להתערבב בחברה הנוכרית באופן מוגזם. כמשקל נגד, הבין שצריך לחזק את הזיקה היהודית שהתערערה. וזה בדיוק מה שעשה – הוא פעל להגברת האמונה, לחישול רוחם של ילדי ישראל – עתיד העם. הוא ידע, שאם יצליח בזה – יסתדרו העניינים.

הלך: כשמתרגשת צרה על עם ישראל, צריך לחפש את השורשים הרוחניים שאיפשרו לה לקרות. כשמתקנים את הסיבה הפנימית, הרוחנית, קל הרבה יותר לבטל את ביטוייה החיצוניים.

חג של אחדות

כשקבעו חכמי ישראל את אופיו של החג, הקפידו לשלב בו מאפיינים של אחדות ועזרה לזולת: "משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים". בכך הציבו משקל נגד לפירוד הלבבות שגרם לגזירה.

לפני גזירת המן היה העם מפורד. היו שקראו ללכת למשתה אחשוורוש – והיו שהתנגדו נמרצות. היו שדגלו בהשתלבות בחיי התרבות של ממלכת פרס ומדי, והיו שראו בכך סכנה לקיומה של היהדות. כך גם אומר המן למלך אחשוורוש: "ישנו עם אחד, מפוזר ומפורד".

אבל אחרי הגזירה – התלכד העם. וכדי לשמור על אחדות זו, נקבע הדבר במצוות פורים, ואנו שולחים מנות איש לרעהו ומשמחים את האביונים. כך אנו זוכרים שכולנו אחים, בני עם אחד.

חסרת רסן של איבוד חושים וטירוף. לעומת זאת, בעם ישראל, השמחה מלאה ערכים ותכנים. יש לה משמעויות עמוקות ודרכי ביטוי יפות וערכיות. הדבר נבחן גם ביחס לזולת: במחיצת אדם מתהולל מסוכן לעמוד; אבל כשיהודי שמח באמת, הוא מרגיש דוקא אז צורך לשמח את זולתו. לכן הוא שולח מנות לרעיו ומביא את השמחה גם ללב העניים. זו שמחה אמיתית, שמחת פורים.

(מעובד מאתר www.chabad.org.il)

Chabad
of Israel

לפנינו תזכורת נצחית: מעבר לכל ההבדלים וחילוקי הדעות, כולנו עם אחד. דתיים ולא דתיים, אשכנזים וספרדים, עולים וותיקים – כולנו אחים. זאת יש לזכור כל השנה, לא רק בפורים.

שמחה אמיתית

המצוה המרכזית של פורים היא השמחה. גם בעמים אחרים, להבדיל, יש ימים שבהם יוצאים אנשים מחופשים לרחובות, שותים ומתהוללים. אבל השמחה ההיא ריקה מתוכן, ותוצאותיה בהתאם: השתוללות

בפורים אתה רואה מולך אנשים בתחפושות שונות: זה מחופש לליצן, זה למפלצת, זה לחיה, זה לסתם משהו לא ברור. אבל לא יעלה על דעתך לכעוס או לרגוז: הרי זו רק תחפושת! גם בחיים אנו פוגשים הרבה אנשים 'מחופשים': זה מחופש לקמצן, זה לגס רוח, זה לחצוף, זה לסתם אחד שלא איכפת לו משום דבר. אולם אין זו דמותם האמיתית של האנשים. זו רק 'תחפושת'. עמוק בתוך הלב, כל אלה הם יהודים חמים, מלאי טוהר ויופי. אין צורך לכעוס ולרגוז. צריך פשוט לגשת אליהם בעדינות, להסיר את ה'תחפושת' ולחשוף את הנשמה הטהורה שבפנימיותם... וזו המשמעות האמיתית של אהבת ישראל!

הסיפור השבועי

הבלגה ושכרה

המפקדה הראשית שלהם בעיר טורטוב, הסמוכה להורודוק.

האזרחים הרוסים תושבי טורטוב ראו במורדים הפולנים אויב, ומסרו לשלטונות מידע על המפקדה המחתרנית שבעירם. לא עברו ימים רבים וכח צבא נשלח לעיר והקיף את מטה המחתרת הפולנית. המורדים נתפסו ומנהיגם הושלך לכלא.

עכשיו ביקשו הפולנים לנקום בתושבי טורטוב על הסגרת מפקדיהם. כוונתם היתה לעלות על העיר בכח גדול, אלא שגם השלטונות נערכו למתקפה: כח צבא גדול בלם את המורדים, והם הוכו קשות ונפוצו לכל עבר.

מעתה סבלו תושבי טורטוב מהצקות חוזרות ונשנות של הפולנים הממורמרים. לעיתים קרובות הוצתו בתים בעיר, והתושבים לא הצליחו לתפוס את המציתים. ההצתות כילו חלקים גדולים מהעיר, והיא התרוקנה ממרבית יושביה.

אחד המבנים שנותרו שלמים היה בית הכנסת הגדול שבטורטוב. היהודים שנותרו בעיר עברו להתגורר בקרבתו. ערב אחד נראו גיצי אש מחלונות בית הכנסת. היהודים הבינו כי זה ניסיון הצתה וחשו לעבר בית הכנסת.

באותו רגע יצאו שני פולנים, אב ובנו, ממקום מסתור והחלו להימלט. מרדף קצר הביא לידי לכידת השניים. היהודים העבירו אותם לידי ראשי קהילת הורודוק, שהיו ידועים בקשריהם הטובים עם השלטונות, והללו מסרו את המציתים לידי הרוזן פריסטוב, שר המחוז.

חקירת האב ובנו הובילה במהרה להודאה של השניים בכל ההצתות בעיר טורטוב. לזכותם טענו כי עשו זאת

התכנסות ראשי קהילת הורודוק היתה סוערת. לא מכבר פרש השוחט המקומי מעבודתו, וראשי הקהילה נדרשו להחליט מי ימלא את מקומו. משרת השוחט נחשבה מכובדת ובעלת אחריות, וכל אחת ואחת מקבוצות התושבים בעיר הגישה מועמד מטעמה.

בימים ההם החל להנהיג את חסידות קרלין רבי אהרון (השני). אלפי חסידים נהרו אליו מכל רחבי רוסיה. גם בקהילת הורודוק רבו הנמנים עם חסידיו, ובוועד הקהילה היה להם רוב. כל החלטה גורלית בעיר הובאה לפני האדמו"ר, ועל פי הוראתו פעלו ראשי הקהילה החסידיים. המועמד המועדף על רבים מאנשי הקהילה היה יהודי בעל יראת-שמים פחותה, שרוח הקדמה נגעה בו. באותה אספה הביעו נציגי החסידים התנגדות נחרצת למינוי האיש לשוחט. ידם היתה על העליונה, ותומכיו של אותו שוחט זעמו מאוד על ההחלטה.

רבי אהרון נהג לבקר במסעותיו במושבות חסידיו. בדיוק לאחר אותה פרשה בא לבקר בעיר הורודוק. קבלת פנים מפוארת נערכה לו, והשתתף בה קהל גדול ונכבד.

בעיצומו של המעמד התפרץ אחד מתומכי השוחט שלא נבחר, והחל להטיח גידופים בחסידים וברבם. לאחר רגעי ההלם הראשונים התעשתו כמה צעירים, והתכוונו לתפוס את האיש ולגרשו בחרפה מהאולם. אולם אז התרומם הצדיק מקרלין, נעץ מבט חודר באברכים האלה ורמז להם לשוב למקומם.

חלפו עשרים שנה. פרשת השוחט נשכחה כליל, ובני העיר שבו לחיות בשלום ובשלווה. אלא שאז התרגשה עליהם צרה חדשה. הרקע לכך היה ניסיון ההתקוממות של בני העם הפולני כנגד רוסיה. המורדים קבעו את

תמורת כסף ששילם להם ארגון של אזרחים פולנים. הפרשה הפכה את כלל האזרחים הפולנים לאויבי השלטון, והם חשו מצוקה רבה.

כדי להציל את עורם יזמו הפולנים מהלך שהפך את הקערה על פיה. הם הצליחו לשכנע את שר המחוז כי זו עלילה שרקמו נגדם ראשי קהילת הורודוק. היהודים הם שהציתו את העיר טורטוב, טענו הפולנים, וכדי לנקות את עצמם טפלו עלילת שקר על האב ובנו היושבים בכלא. השר, שלא הצטיין באהבת ישראל, השתכנע בקלות, ולמרבה התדהמה ציווה להוציא את השניים מכלאם ובמקומם לאסור את ראשי קהילת הורודוק.

זעזוע עצום פקד את היהודים. נשלחו משלחות נכבדות לדבר עם השר, אך הוא היה אטום משמוע. כל קשריהם ומעמדם הטוב של שתדלנים יהודים ידועים לא הועילו, ונראה היה כי אי אפשר לעשות דבר.

חלפו חודשיים מייסורים, אשר הדאיגו את כל יהודי רוסיה, ואת חסידי קרלין במיוחד. ופתאום, באותה מידה של הפתעה, נודעה הבשורה המרנינה: ראשי הקהל יצאו

לחופשי.

אט אט התבהרה התמונה. התברר כי יהודי מנכבדי קהילת הורודוק, הבקי בשפה הרוסית, עשה צעד נועז וביקש להתקבל לריאיון אצל הצאר עצמו, אלכסנדר השני.

הריאיון אושר, וכאשר עמד האיש לפני הצאר שטח את סיפור העלילה בלשון רהוטה ובשפה קולחת ומשכנעת, עד שהצאר השתכנע באמיתת דבריו. הוא נכנס בעובי הקורה, ובמהרה חתם על צו לשחרר לאלתר את נציגי היהודים.

חסידי קרלין המאושרים מיהרו להריץ שליחים כדי לבשר את הבשורה לרבי אהרון. "יודעים אתם מי האיש?", אמר להם רבי אהרון, והזכיר את המקרה שאירע לפני עשרים שנה, כאשר מנע את החסידים מלפגוע באיש החצוף. את דבריו סיים באומרו: "הנה נוכחתם כי בזכות הבלגתכם אז, גלגלה ההשגחה עתה את ההצלה על ידי אותו אדם עצמו".

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע)

התחדשנו!

בוטאו לבקר באתר המשודרג

www.tanyaor.com

"זאת התורה אדם" (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת פקודי

המשכן כל אימת שהמשכן מפורק). כמו כן משמשים בדי התכלת, הארגמן ותולעת השני לייצור בגדי השרד של הכהן הגדול ושל יתר הכהנים. וכאן שוב מפרטת התורה את אופן ייצור בגדי הכהונה, כמפורט בפרשת תצוה (לאו דוקא לפי אותו סדר בכתובים):

האפוד: כמין סינר שלובש הכהן מאחוריו, מגובה החזה ועד לעקבי רגליו. מחלקו העליון של האפוד יוצאים שני זוגות רצועות. זוג אחד מקיף את גופו של הכהן ונחגרו מלפניו, וזוג שני, עשוי כמין כתפיות העוברות מעל צווארו. על כתפיות אלו מעל גובה החזה מוצמדים שני אבני השוהם, עליהן חרוטים שמות שבטי ישראל - ששה שמות על כל אבן.

החושן: על גבי בד ארוג מחמשה מיני חוטים, משובצות שניים עשר אבנים יקרות, עליהן חרוטים שמות שבטי ישראל - שבט לכל אבן. בנוסף, חרוטות על האבנים אותיות היוצרות יחדיו את המילים - "אברהם, יצחק, יעקב, שבטי ישראל". את החושן נושא הכהן הגדול על חזהו מעל האפוד. הוא תלוי באמצעות שתי שרשראות זהב קצרות המשתלשלות מן האפוד ונאחזות בשתי טבעות זהב המחוברות בחלקו העליון של החושן. מתחת לאבני החושן, בחלק מקופל של האריג, משולבות שתי טבעות, אחת בכל צד, לתוכן תחובים פתילי תכלת לצורך

מניין התרומות וחלוקתן למלאכות המשכן

פרשת פקודי המסיימת את ספר שמות, מסכמת את פרשותיו האחרונות של הספר העוסקות במלאכת המשכן. משה רבנו, איתמר בן אהרן הכהן ובצלאל ואהליאב מונים את תרומות בני ישראל, מסכמים אותן ומחלקים ייעודן למלאכות השונות.

אופני השימוש בזהב, בכסף ובנחושת

התורה מסכמת את כמות הזהב שנאספה מתרומות בני ישראל (אך אין היא מפרטת, בהקשר זה, כי הזהב שימש בעיקר לעשיית המנורה וציפויי הארון, המזבח הפנימי והשולחן).

את תרומות הכסף הגולמי, מחלקת התורה על פי תכליתם: אדני המשכן ואדני הפרוכת, ווי העמודים, ציפוי ראשיהם וחיטויקהם.

גם בנוגע לתרומת הנחושת מפרטת התורה את שימושיה: ליציקת אדני פתח אוהל מועד, לריקוע מזבח החיצון ולייצור כליו, לאדני קלעי החצר, לאדני שער החצר, וכן ליתדות המשכן ויתדות החצר (המשמשות לקשירת היריעות).

כיסויי כלי המשכן ובגדי הכהנים

את תרומות הצמר והחוטים מייעדת התורה לטווית כיסויי כלי המשכן (כיסויים אלה משמשים לכיסוי כלי

הקמת אוהל מועד בפועל, מובאים כל פרטי המשכן וכל כליו אל משה רבנו לשם אישורם הסופי. משה, שבע רצון מאיכות המלאכה הדרה והתאמתה לכל ציוויי ה', מברך את כל העוסקים במלאכת הקודש – "ויהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם". הוא מברכם בנוסח המופיע מאוחר יותר בספר התהילים (מזמור צ') "ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו וגו'".

הציווי להקים המשכן, מיקום כליו והלבשת הכהנים ומשיחתם

באחד לחודש הראשון, הלא הוא ראש חודש ניסן, מצוה ה' את משה להקים את המשכן. וכאן מפרטת התורה את ציווי הקב"ה: בנוגע למיקומם של כל כלי המקדש, כל כלי במקומו; בנוגע למשיחת הכלים בשמן המשחה; בנוגע להלבשת כהנים בבגדי כהונתם ומשיחתם בשמן המשחה לכהונת עולם במקדש.

הקמת המשכן בפועל והשראת השכינה עליו

בו ביום (כמעט שנה לאחר צאת בני ישראל בט"ו בניסן מארץ מצרים) מקים משה רבנו בראש חודש ניסן את המשכן ומציב בתוכו את כל כליו במקומם המיועד. מיד עם סיום הקמת המשכן שורה עליו השכינה ומתקיים ייעודו "ושכנתי בתוכם", וככתוב בפרשתנו: "ויכס הענן את אוהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן". מעתה, במקום בו נעמד הענן שמעל המשכן, אות הוא לבני ישראל כי עליהם לחנות במקום. ובהעלות הענן מעל המשכן, סימן הוא להם כי יש לפרקו ולצאת למסעם הבא בעקבות עמוד הענן האלוכי.

חגירת החושן אל גופו של הכהן, להבטיח שלא יתנדנד בזמן הליכתו. בין קפלי אריג החושן תפור קלף עליו כתוב שם ה' המפורש. החושן משמש לכהן הגדול "אורים ותומים", אליו הוא מפנה את השאלות המהותיות שהוא נשאל בענינים הקשורים לצרכי ציבור. עם הצגת השאלות מבהיקות כנגדו אותיות החושן ומגלות את התשובה השמימית.

המעיל: על גבי כתנתו לובש הכהן מעיל, ארוג כולו מחוטי צמר שצבעם תכלת. למעיל קשורים שבעים ושניים פעמונים המצלצלים עם תנועת הכהן.

הציץ: על מצחו של הכהן הגדול מונח טס של זהב ועליו מובלטות המילים "קודש לה" (בשם ה' המפורש). הטס מחובר בשני חוטי תכלת המקיפים את ראשו ונקשרים מעל עורפו. חוט תכלת נוסף מושחל בחלקו העליון של הציץ באמצעו, נמשך מעל ראשו ומעל מצנפתו של הכהן לאחוריו, ונקשר לאחור עם שני פתילי הרוחב.

הכתונת: עשויה כולה פשתן, ארוגה משבצות משבצות וסגורה מכל עבריה, כך שניתן ללבושה רק דרך בית הצוואר. את הכתונת לובש הכהן על גופו וחוגרה באבנט, ומעליה הוא לובש את המעיל ואת האפוד.

המצנפת/מגבעת: הכהן הגדול חובש על ראשו מצנפת מפשתן. את המצנפת, העשויה כמין פס באורך שש עשרה אמה (כשמונה מטרים), מסובב הכהן סביב ראשו עד שמתקבלת צורת מצנפת. גם לכהן ההדיוט כובע דומה, אלא שכובעו מקיף ומכסה את ראשו בצורת מגבעת.

סיום הכנת פריטי המשכן וכליהם

בסיום מלאכת הכנת כל מרכיבי המשכן, הנה טרם

כוחו של מעשה גשמי

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

כל התרומות כראוי לממונה אמיתי.

ביצוע וכוונות

ברשימה זו יש דבר בעל משמעות עמוקה. משה מציין דוקא את משקל הדברים ולא את ערכם. משקל מסמל את הצד החומרי של הדבר, ואילו ערכו מסמל את צידו הרוחני, ובתרומת המשכן נמנים הדברים דווקא לפי משקלם.

בחיי האדם, 'משקל' מסמל את עצם העשייה, וה'ערך' מסמל את הכוונות והמשמעויות הטמונות בה. כשיהודי מקיים מצוה, יש כאן עצם המעשה של קיום המצוה, ויש הכוונות והתחושות שעומדות מאחורי המעשה היבש. והנה, לגבי עשיית משכן לה' מציינים דוקא את ה'משקל' – את עצם המעשה.

מטבע של אש

יש כאן הוראה נצחית, שהמשכן שכל יהודי צריך לעשות לקב"ה אינו נעשה רק על ידי פעילות רוחנית של כוונה ורגש, אלא גם על ידי פעולה גשמית, ארצית. כשיהודי עושה מעשה גשמי אשר "פוקד על פי משה" – נעשים המעשים הגשמיים שלו משכן לשכינה.

ועד כדי כך, שגם ה'מטבע' שיהודי נותן, נעשה "מטבע של אש" – הוא נעשה חדור באש הנשמה האלוקית שבקרבו. בכך אכן נבנה משכן פרטי לה', ודבר זה ממהר עוד יותר את בניין בית המקדש הכללי השלישי, שבו יתגלה הקב"ה בעצמו תיכף ומיד ממש.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת")

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך כ"ז)

"אלה פקודי המשכן" (שמות לח, כא)

פרשת פקודי נפתחת בפסוק "אלה פקודי המשכן", ובהמשך מופיע דיווח על כמויות הזהב, הכסף והנחושת שנאספו לצורך עבודת המשכן, ועל השימושים שנעשו בהן. מפרשים מסבירים, שמשה רבנו ראה צורך למסור דין וחשבון מפורט של כל הנדבות שעברו תחת ידיו, ובכך להורות לגבאי הצדקה את חובתם להיות נקיים מה' ומישראל.

אולם עיון בדיווח זה מגלה מיד כי הוא חלקי ביותר. מופיע פירוט של השימושים בכסף ובנחושת בלבד, אך אין פירוט על שימושי של הזהב. גם הסיכום של הכסף מתייחס רק לתרומת 'מחצית השקל' ולא לתרומות שניתנו כחלק מנדבת המשכן. אין דיווח של עשרה חומרים נוספים (תכלת, ארגמן וכו') שניתנו לצורך המשכן. כמו כן, התורה סיפרה שהתרומות היו "והותר", ואין פירוט כמה היו העודפים ומה נעשה בהם.

דוגמא לניהול חשבון

רש"י אומר, שכאן "נמנו כל משקלי נדבת המשכן". כלומר, אין כאן יומרה להגיש דוח מפורט של כל הנדבות ושימושיהן, אלא לפרט את משקל הנדבות העיקריות שניתנו למשכן.

התורה מספרת לנו בכך, שמשה רבנו, כממונה על הקמת המשכן, ניהל חשבון של כל התרומות והנדבות. לכן אין צורך לפרט את כל הפריטים ואת כל החומרים ושימושיהם, אלא די בפירוט כללי של החומרים העיקריים. דוגמאות אלה מלמדות, שמשה רבנו ניהל את

"ואהבת לרעך כמוך" – תנאי להשכנת הקדושה האלוקית בעולם הזה

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

התחברות בתפילה

ייחודו של המשכן הגשמי הוא בכך שחומרים ארציים ופשוטים נעשים משכן לקב"ה. היינו שגם בעבודת האדם לקונו, כאן בעולם הזה, צריכה להיות פעולה זו של השכנת הקדושה האלוקית בתוך המציאות הגשמית הפשוטה דוקא.

עיקרה של השכנת השכינה היא בתפילה. בשעת התפילה האדם נדרש לרכז את כל כוחות נפשו, גם הכוחות הנחותים שבו, ולהעלותם למעלה. לכן לפני התפילה עליו לכלול את עצמו עם כל ישראל, אפילו היהודים שנמצאים בדרגה הנמוכה ביותר, דבר הבא לידי ביטוי במנהג לקבל עליו "מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך" קודם התפילה.

להעלות מלמטה

יכול יהודי לחשוב: מה לי וליהודי שני, יהודי ירוד, שעדיין אינו מוכן לתפילה, ואפילו לא להכנות לתפילה? אומרים לו, שמצות אהבת ישראל היא אפילו ליהודי שנמצא בקצה השני של העולם – בקצה אחר בעולמו של הקב"ה. ומבואר בפנימיות התורה כי מצוה זו היא יסוד כל התורה, ועד שהדבר קשור ישירות בתפילתו שלו, בהתעלותו הוא. אהבת ישראל היא ההכנה וההקדמה לתפילתו שלו.

הסיבה לכך היא, שהתפילה ענינה להעלות את המציאות התחתונה של העולם ולעשותה משכן עדות לקב"ה, וכאשר רוצים להעלות מציאות כלשהי, צריך להעלותה מלמטה, מהחלק התחתון ביותר. לכן צריכים להתחבר עם כל ישראל, אף הנחותים ביותר, כדי שאז תוכל להתחולל עליית התחתון ועשייתו כלי להשראת השכינה למטה.

"אלה פקודי המשכן משכן העדות" (שמות לח, כא)

התורה כתובה בלשון מדויקת ותמציתית ביותר, ואין בה אפילו מילה או אות אחת מיותרת. לאור זאת נדרש הסבר על הפסוק הפותח את פרשתנו: "אלה פקודי המשכן, משכן העדות". לשם מה הכפילות? לכאורה די היה במילים "אלה פקודי משכן העדות"?

יש להסביר זאת על פי מאמר חז"ל "משכן למטה, משכן למעלה". כלומר, ישנם שני משכנות, האחד למטה, בעולם הזה, והשני למעלה, בעולמות העליונים. ישנו המשכן הרוחני העליון, אותו הראה הקב"ה למשה רבנו בהר סיני, וישנו המשכן הגשמי, אותו בנו בני ישראל בפועל בעולם הזה, מזהב, כסף ונחושת. וזהו שנאמר פעמיים "משכן", לרמז על שני המשכנות הללו. אמנם רק על המשכן השני נאמר "משכן העדות". מהי ה"עדות" הזאת?

'עדות' – רק כאן

המשכן שבנו בני ישראל היה בבחינת עדות שהקב"ה שורה בישראל. 'עדות' זו כתובה דוקא במשכן השני, המשכן הגשמי, למטה בעולם הזה.

ה'עדות' שייכת למשכן השני משני טעמים:

(א) המושג עדות חל רק על דברים שאינם גלויים וברורים, שמשום כך יש צורך בעדות. והלוא המשכן הרוחני אינו זקוק לעדות, שהרי בעולמות העליונים הקדושה גלויה וזוהרת.

(ב) העדות היא שהקב"ה עצמו שוכן במשכן, ודבר זה קיים רק במשכן הגשמי, בעולם הזה. בעולמות העליונים, הרוחניים, אין מאירה אלא רק הארה וגילוי בלבד מהקב"ה, ואילו דוקא כאן למטה בחר הקב"ה להשכין עצמותו יתברך ממש.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת")

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך א')

חסידות על הפרשה פקודי

ישראל פודים את המשכון ע"י בניית "משכן העדות"

אלה פקודי המשכון משכן העדות (לח, כא)
המשכון משכון. שני פעמים, רמו למקדש
שנתמשכון בשני חורבנין (רש"י)

רש"י מפרש "משכון" מלשון משכון, דבר שאמנם
לוקחים אותו לזמן מסויים, אבל הוא נשאר בשלמותו.
מכאן שחורבן שני בתי המקדש הוא באופן, שמיד עם
בניין הבית השלישי יחזרו בשלמותן כל המעלות שהיו
בשני הבתים הקודמים.

הביטוי "משכון העדות" רומז לכך שכל מה שעתיד לבוא
בימות המשיח תלוי במעשיהם ועבודתם של ישראל בעת
הגלות:

הקב"ה קרא לישראל "עדים", כדכתיב (ישעיה מג,י),
"אתם עדי", כי הם המגלים, 'מעידים' ומספרים אודות
הקב"ה בעולם. כשם שאברהם אבינו הקריא את שמו
הגדול לבאי עולם, כך בני ישראל בונים (במעשיהם
ועבודתם עכשיו) את "משכון העדות", שעליו ועל בית
המקדש אמרו חז"ל בגמרא (שבת כב,ב), "עדות היא לכל
באי עולם שהשכינה שורה בישראל".

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת ויקהל-פקודי תשמ"ו)

למנות את ישראל ע"י בקשת הגאולה

אלה פקודי (לח, כא)

חז"ל אומרים שאין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי
מן העין, ולכן מניית המספר היא גורם מפריע לברכה.
אבל כאשר הספירה נעשית "על פי משה", הדבר מביא
את המשכת השכינה וממשיך ברכה בלתי מוגבלת.

לכן קובעת ההלכה שאין למנות את ישראל (אפילו
לדבר שבקדושה - כדי לדעת, למשל, אם יש עשרה
אנשים המהווים 'מניין') אלא על ידי פסוק. ויש לומר
שגם מניין זה הוא בכלל "אשר פוקד על פי משה",
שהרי הפסוק הוא מתורת משה.

באיזה פסוק מונים? בספר הפרדס לרש"י מובא
שהפסוק הוא "ואני ברוב חסדך אבוא ביתך אשתחוה
אל היכל קודשך ביראתך", שיש בו עשר מילים (מניין).
ואולם, למרות שתוכן הפסוק קשור במיוחד לבית
הכנסת, נהגו בדורות האחרונים למנות בפסוק "הושיעה
את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם". ויש
לומר שהסיבה לכך היא, משום שבעקבתא דמשיחא,
כאשר יהודים נפגשים יחד, הבקשה והמשאלה
הראשונה שלהם היא "הושיעה את עמך" - שתבוא כבר
הגאולה.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת ויקהל-פקודי תשמ"ג)

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עזרה ראשונה לנפש

ספר התנ"ך

שבת שלום!!!

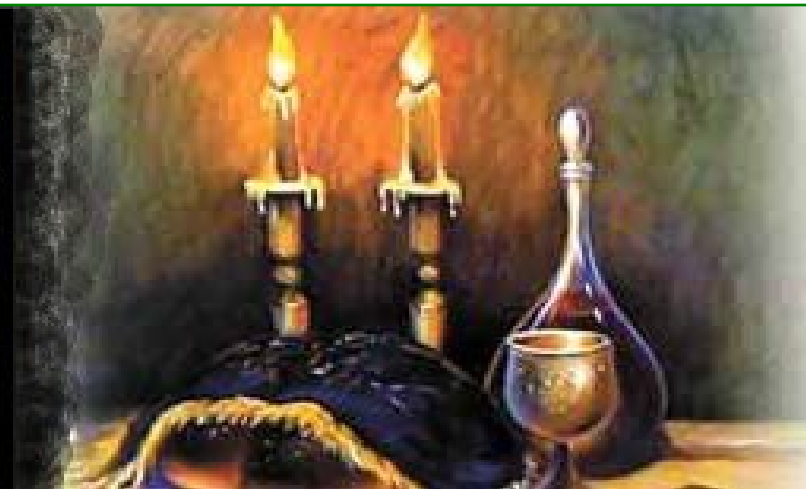
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:22	17:09	י-ם
18:24	17:24	ת"א
18:23	17:15	חיפה
18:24	17:27	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון